

painga (2) Hei awhina ia ratou ki te mabi i to ratou whenua.

- (f) Mehemea kahore he kawenata pera, a kahore he hiahia o te tokomaha o te huuga whenua kia rihiatia atu ano ki te pakeha, engari kia waiho hei paamu ma ratou, ina mutu te rihi e kore rawa e mana nga whakaritenga, nga kitimua, era atu whakariterite ranci hei whakarururu i te whakaaro o te tokomaha kia hanga e ratou he kaupapa whakahaere, whakanohonoho ranei.
4. Hei huarahi e hoho o ai te whakatantau i nga take whenua Maori, te whakatutuki i nga whakawa e tarewa ana, te wehewehe ki ia tangata i nga whenua e tika ana kia wehewehea, ara ki te whakatutuki i nga mabi a te Kooti Whenua Maori, na reira tenei hui ka tonu :
- (a) Kia hohoro tonu te whakatokomaha i nga Tiati o te Kooti Whenua Maori. Me whakapumau he rohe me ia Tiati, me ia Tiati, hei nga rohe o nga Takiwa whenua e takoto nei i raro i nga Poari ara kia 7 Tiati mo ena rohe. Kia 2 Tiati hei whakanama i nga mabi papatipu, i etahi atu mabi ranei o nga takiwa e tino taimaha ana nga mabi. Kia 2 Tiati i waho atu i enei mo nga mabi Pira anake. Hui katoa 11 Tiati.
- (b) Ko nga Tiati hou e whakaturia hei nga tino tangata kaha, matau, a hei huarahi e mima mai ai ena tu tangata ki te turanga Tiati me whakapiki te moni orange mo nga Tiati. Ma nga Memu Maori e aki tenei i tenei wa ano ki Te Kawanatanga.
- (c) Me horoi atu te rarangi ingoa ateha, a me whakahou kia kowhiria ai ko nga tangata tika mo taua turanga. Me whakaboki ki nga ateha to ratou mana ta-whito e whaimana ai i roto i nga whiriwhiri a te kooti : a me whakapiki atu te utu mo ratou.
- (d) Ko nga Tiati tonu o nga Takiwa he Tumuaki mo nga Poari o ratou takiwa.
- (e) Me whakapiki atu te utu-a-ra mo nga mema o nga Poari.
5. Ko nga whenua o te iwi Maori kaore i te hiahiaia hei mabi paamu ma ratou, e mohiotia ana ranei e kore e taea te whakamahi e te iwi kainga, a e whakaarohia ana e kore e ahei kia waiho kia tokoto noa ana, me tuku atu ma nga Poari Whenua Maori e whakahaere i runga i te tikanga rihi, kauri te hoko. A i roto i nga tikanga rihi e tika ana.
- (a) Kia rahuitia i roto i ia takihana whenua ngahere e rihiatia ana te taha wahi ngahere kia 5 paibenetu o te whenua—hei tu rakau, hei wahi, hei mabi taiapa, whare ranei.
- (b) Mehemea he rakau, he ngahere e tika ana hei mabi mira kei runga i te whenua kua tukua ki te Poari, me atua whakahaere e te Poari kia rihiatia tikatia ana rakau, kei hui ki roto o nga rihi mabi paamu ka kore hua ana rakau.
- (c) Ko nga rori nunui (arterial roads) e whakatakotoria ana ki runga ki nga whenua e tukua ana ma te Poari e rihi, mo nga Moni mo nga Mabi Nunui o te Koro i e hanga, kauri e whiua hei taimaha ki runga ki ana whenua.
- (d) E tika ana kia whakapurangatia tetahi wahi iti o nga moni rehi o nga whenua e rihiatia ana e te Poari hei tiaki hei waka mo nga whakapainga a nga kai Rihi a te wae mutu ai nga rihi.
6. Nga Huarahi mokete moni :
- (a) Me puare he mokete moni ma te Tari Tuku moni ki nga Tangata Mabi Paamu ki enei ahua whenua.
- i. Mehemea kua wehe ki te tangata kotahi, ki te tokorua ranei
 - ii. Mehemea kua whakapareibanatia.
 - iii. Mehemea he whenua rihi ki tetahi Maori.
 - iv. Mehemea he whenua kei raro i te mana o tetahi kaupapa whakahaere, whakanohonoho ranei kua kahititia.
- (b) Ko te rohe o te mana mokete mo nga whenua (i) (ii) kia $\frac{1}{2}$ o te wariu whakapainga kore, apiti atu ki te $\frac{1}{2}$ o te wariu o nga whakapainga. Ki nga Maori rihi whenua kia $\frac{1}{2}$ o tona paanga rihi.
- (c) Kia 15 tau te roa o te wa hei whakanga i te moni tinana.
- (d) Ko nga moni kauri e puta tinana ki nga kai-mokete engari me takoto ki te Peeke Poutapeta e tata ana ki nga kai-mokete, a me tika atu i reira i runga i te ota mo nga mabi tika mo te whenua, i runga i te mabi paamu.